

Załącznik nr1 do uchwały Nr .....

Rady Miejskiej w Reczu

z dnia.....2025 r.

## **GMINNY PROGRAM OSŁONOWY „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW” NA ROK 2025 W GMINIE RECZ**

### **I. Wstęp**

Gminny Program Osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025 w Gminie Recz zwany dalej „programem”, jest odpowiedzią na wyzwania, jakie stawiają przed Gminą zachodzące procesy demograficzne, oraz jest elementem lokalnej polityki społecznej w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnych ze względu na wiek oraz stan zdrowia. Program ma na celu zapewnienie bezpiecznego funkcjonowania seniorów w ich miejscu zamieszkania.

Program wykorzysta pojawiające się wciąż nowe technologie, w tym m.in. dostęp do nowych narzędzi wspomagających opiekę nad seniorami. Obecne rozwiązania dają możliwość m.in. monitorowania samopoczucia osób starszych przez ich bliskich, nawet jeśli przebywają oni w odległym miejscu. Rozwiązania te pozwalają osobom starszym czuć się bezpieczniej oraz być bardziej samodzielnymi, a w razie potrzeby szybko powiadomić bliską osobę czy też służby ratunkowe o kryzysowej sytuacji, w jakiej się znaleźli.

#### **Program zakłada realizację dwóch modułów:**

**MODUŁ I** - którego celem jest wsparcie finansowe gmin w zakresie organizowania usług opiekuńczych świadczonych w formie usług sąsiedzkich dla osób w wieku 60 lat i więcej.

Usługi sąsiedzkie świadczone w ramach Modułu I obejmą swoim zakresem pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-pielęgnacyjną, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji, oraz, w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Szczegółowe warunki przyznawania usług, wymiar, zakres oraz sposób rozliczania określa uchwała Rady Miejskiej w Reczu nr LVIII/320/24 z dnia 21 lutego 2024r. wraz z załącznikiem.

**MODUŁ II** - mający na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. Dzięki realizacji programu świadczone seniorom wsparcie oraz działania podejmowane w tym zakresie przez M-GOPS będą przebiegały sprawniej.

### **II. Podstawa prawna programu**

Gmina Recz na realizację programu otrzyma wsparcie finansowe, ze środków pochodzących z dotacji celowej budżetu państwa w zakresie realizacji przez gminy zadania własnego, określonego w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283, 858 i 1572), zwanej dalej „ustawą o pomocy społecznej”, tj. podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

W ramach obszaru pomocy społecznej program uwzględni nowe formy wsparcia po zidentyfikowaniu potrzeb gmin w tym zakresie, zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej.

### **III. Cel programu**

Wsparcie finansowe gmin w realizacji usług opiekuńczych świadczonych w formie usług sąsiedzkich oraz poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość” mającej na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych.

„Opieka na odległość” jest nowoczesną formą sprawowania opieki nad osobami starszymi, chorymi, po przebytych zabiegach medycznych, z niepełnosprawnościami, którzy czasowo lub na stałe wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. To idealne rozwiązanie, szczególnie dla osób samotnych, zarówno tych, które nie potrzebują usług całodobowych i nie korzystają na co dzień z usług opiekuńczych czy specjalistycznych usług opiekuńczych, jak i tych objętych wsparciem w postaci usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług

opiekuńczych, u których nieprzewidywalność zmiany stanu zdrowia uzasadnia stałe monitorowanie w celu jak najszybszej reakcji, powiadomienia właściwych służb i udzielenia możliwie najszybciej pomocy, w tym pomocy medycznej, w ramach świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych.

Rozwój współczesnego systemu opieki nad osobami starszymi prowadzi do rozwoju nowoczesnych technologii w tym obszarze. „Opieka na odległość” gwarantuje szeroko pojęty system bieżącego monitorowania stanu seniora w miejscu jego zamieszkania oraz pozwala na natychmiastową reakcję w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia seniora – zarówno spowodowanego problemami w zachowaniu funkcji życiowych, jak również w sytuacji wystąpienia incydentów w miejscu zamieszkania.

#### **Cele szczegółowe:**

Wsparcie finansowe gmin w realizacji usług opiekuńczych poprzez świadczenie „opieki na odległość” oraz usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich na rzecz osób starszych poprzez:

- a) dofinansowanie kosztów użytkowania opasek bezpieczeństwa zakupionych w ramach programu Korpus Wsparcia Seniorów, edycja na rok 2022 - 2024.
- b) dofinansowanie kosztów usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich.

Moduł I ma na celu wsparcie gmin w zapewnieniu osobo w wieku 60 lat i więcej usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich

Moduł II ma na celu wsparcie gmin w świadczeniu usług opiekuńczych na rzecz seniorów, polegających na zapewnieniu dostępu do „opieki na odległość” osobom starszym, przez udzielenie dofinansowania do zakupu oraz częściowego pokrycia kosztów użytkowania tzw. „opasek i innych urządzeń bezpieczeństwa”.

Realizacja Modułu II ma także na celu wsparcie w miejscu zamieszkania seniorów w wieku 60 lat i więcej, którzy mają problemy związane z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzących samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom

#### **IV. Zakres Podmiotowy i Przedmiotowy Programu**

1. Program będzie realizowany w terminie **od dnia 01 stycznia 2025 r. do dnia 31 grudnia 2025r.**

2. Do programu kwalifikowani będą seniorzy w wieku 60 lat i więcej z terenu Gminy Recz, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia, zgłaszające się zarówno przez Ogólnopolską Infolinię - 22 505 11 11, jak również bezpośrednio do Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Reczu.

3. Gmina, w ramach programu, wybiera formę organizacji i realizacji usługi wsparcia, poprzez zakup usługi wsparcia w postaci opasek bezpieczeństwa wraz z obsługą systemu.

4. Kosztem realizacji zadania jest wydatek, jaki poniesie Gmina Recz w związku z obsługą systemu, a także organizacją, koordynacją i realizacją usługi wsparcia, która mieści się w zakresie przedmiotowym programu.

5. Do zadań gminy należy w szczególności zorganizowanie, realizacja i koordynacja programu w gminie, bieżący monitoring oraz sprawozdawczość.

6. Gmina, w ramach wydatkowanych środków z Funduszu, jest zobowiązana do prowadzenia zestawienia dowodów księgowych potwierdzających wydatkowane środki zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, z późn. zm.).

#### **Opis usługi wsparcia w ramach Modułu I**

1. Usługi opiekuńcze sąsiedzkie organizuje i realizuje Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Reczu.
2. Szczegółowe warunki przyznawania usług, wymiar, zakres oraz sposób rozliczania określa uchwała Rady Miejskiej w Reczu nr LVIII/320/24 z dnia 21 lutego 2024r wraz z załącznikiem.

## **Mechanizm udzielania pomocy w ramach Modułu II:**

### 1) Krok 1.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Reczu rozeznaje potrzeby seniorów w zakresie wyposażenia ich w tzw. „opaskę lub inne urządzenie bezpieczeństwa”.

### 2) Krok 2.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Reczu, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, dokonuje zakupu obsługi systemu u wybranego realizatora usługi lub obsługi systemu, jeżeli dysponuje już tzw. opaską bezpieczeństwa zakupioną w ramach programu w edycji na rok 2022 i 2023.

### 3) Krok 3.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Reczu koordynuje i realizuje program na terenie Gminy Recz.

#### **Opis usługi:**

W ramach programu seniorom w wieku 60 lat i więcej zostanie zapewniony dostęp do tzw. „opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa” wyposażonych w następujące funkcje:

- przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS,
- detektor upadku,
- czujnik zdjęcia opaski/urządzenia,
- lokalizator GPS,
- funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami,
- funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja),
- funkcje umożliwiające monitorowanie czasu realizowanej opieki przez osoby świadczące usługi opiekuńcze lub pomoc sąsiedzka.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej określa funkcje „opaski lub innego urządzenia bezpieczeństwa” w przeprowadzonym postępowaniu wyboru realizatora.

„Opaska lub inne urządzenie bezpieczeństwa” powinny być połączone z usługą operatora pomocy – w przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia wciśnięcie guzika alarmowego, znajdującego się na urządzeniu, umożliwia połączenie się ze stale gotową do interwencji centralą.

„Opaska lub inne urządzenie bezpieczeństwa” pod względem funkcjonalności oraz dopasowania dla osób w wieku 60 lat i więcej powinny być jak najprostsze w obsłudze. Ośrodek Pomocy Społecznej w Reczu przy wyborze wykonawcy powinien uwzględniać także jakościowy aspekt usługi.

Po odebraniu zgłoszenia dyspozytor (np. ratownik medyczny, opiekun medyczny, pielęgniarka) podejmuje decyzję o sposobie udzielenia pomocy seniorowi. W zależności od sytuacji może on zapewnić wsparcie emocjonalne, poprosić o interwencję kogoś z jego najbliższego otoczenia (rodzinę, sąsiadów, opiekunów), poprosić o interwencję pracownika ośrodka pomocy społecznej/centrum usług społecznych (np. pracownika socjalnego czy opiekunkę środowiskową) lub wezwać służby ratunkowe

Wydatkami kwalifikowalnymi w ramach MODUŁU II będą koszty niezbędne do prawidłowej realizacji zadania, w szczególności:

- zakup usługi obsługi systemu polegającej na sprawowaniu całodobowej opieki na odległość nad seniorami przez centralę monitoringu,
- przyznanie dodatkowej gratyfikacji finansowej, zgodnie z przyjętym w danym ośrodku regulaminem wynagradzania dla pracowników ośrodka pomocy społecznej/centrum
- usług społecznych, bezpośrednio realizujących zadanie w terenie lub rozeznających potrzeby seniorów w tym zakresie,

- koszt szkoleń dla pracowników OPS/CUS w zakresie obsługi systemu opieki na odległość, w przypadku gdy są oni bezpośrednim realizatorem przedmiotowej usługi,
- działania promocyjno-informacyjne, w tym koszty druku plakatów, ulotek, artykułów w prasie lokalnej.
- zakup drobnych materiałów biurowych (np. papier do drukowania umów użyczenia opasek seniorom).

## **V. Finansowanie Programu**

1. W ramach programu gminom udziela się wsparcia finansowego na podstawie art. 115 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

2. Gmina może otrzymać dotację na realizację działań przewidzianych programem, jeżeli udział środków własnych gminy wynosi nie mniej niż 20% przewidywanych kosztów całkowitych realizacji zadania.

3. Gmina może otrzymać dotację na realizację działań przewidzianych w programie po przyjęciu programu osłonowego lub uzupełnienie już przyjętego w danej gminie programu osłonowego o działania obejmujące zakres podmiotowy i przedmiotowy programu, zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej.

4. Wojewoda na podstawie złożonych przez gminy zapotrzebowań przekazuje tym gminom dotację na realizację programu, zgodnie z art. 150 ustawy o finansach publicznych.

5. Niewykorzystana kwota dotacji podlega zwrotowi na zasadach przewidzianych w ustawie o finansach publicznych.

6. Środki, o których mowa w pkt 1, zaplanowane są w budżecie państwa na zadania określone w ustawie o pomocy społecznej

## **VI. Ochrona danych osobowych**

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Reczu jest administratorem danych osobowych w zakresie danych beneficjentów pozyskanych dla celów realizacji programu lub zlecenia udzielenia świadczenia w formie usługi wsparcia w ramach przedmiotowego programu.

## **VII. Monitoring programu**

- 1) Roczne sprawozdanie z realizacji programu wójt (burmistrz, prezydent miasta) przekazuje do wojewody w terminie do dnia 30 stycznia 2025 r.
- 2) Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, uwzględnia:
  - a) rzeczywistą liczbę osób objętych wsparciem w ramach programu;
  - b) koszt realizacji usługi wsparcia,
  - c) poziom korzystania z opasek i innych urządzeń bezpieczeństwa mierzony jako liczba zgłoszeń seniorów poprzez opaskę lub inne urządzenie bezpieczeństwa do centrali obsługującej opaski lub inne urządzenia bezpieczeństwa
- 3) Sprawozdanie, o których mowa w ust. 1 jest przekazywane w postaci elektronicznej, za pośrednictwem CAS.

## **Uzasadnienie**

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” jest programem osłonowym w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283, 858 i 1572), tj. podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy. Celem programu jest zapewnienie możliwości bezpiecznego funkcjonowania seniorów w ich miejscu zamieszkania poprawę poczucia bezpieczeństwa, a także możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość” oraz dofinansowania usług sąsiedzkich. Dzięki programowi, pomoc udzielana seniorom poprzez podejmowanie odpowiednich działań przez jednostki samorządu terytorialnego, ośrodki pomocy społecznej będzie przebiegać sprawniej.

Program będzie realizowany w terminie od dnia 1 stycznia 2025 r. do dnia 31 grudnia 2025 r. Gmina przystępując do realizacji programu przyjmuje uchwałę program osłonowy na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej.

